Fındık fiatleri son günlerde mütemadiyen yükselmektedir

AKŞAM

Sürp Agop'ta yapılacak binalar, imar plânına uygun olacak

Sene 27 — No. 9458 — Fiati her yerde 10 kuruştur. PAZARTESİ 12 Şuba 1945 Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — AKŞAM Matbaası

Ruslar, orta Almanyaya dayandı

Üçler konferansı etrafında söylenen ve yazılanlara göre

Karadenizde Üçler konferansının toplandığı şehir gazetecilere yasak edilmiştir. Onun için, eski toplantılarda olduğu gibi, bol ve çeşitli haberler sızmıyor. Kahire, Londra, Moskova gibi konferansa uzak kaynaklardan gelen telgraflar ise sadece tahminlere dayanan, «yapılan» dan «söylenen» ve isteneni, «olan» dan fazla «olması lâzım geleni» her yerin öz düşünce ve inanına göre bildiren yoruşlardan başka bir şey değildir.

Şimdiye kadar gelen ve ilk resmî tebliğe uyan haberler arasında doğru sayılabilenleri şunlardır: Konferans başlayalı bir hafta olmuştur, toplantı bir hafta daha sürecek ve ihtimal ki Üç büyükler ayrıldıktan sonra Dış Bakanları bir müddet daha konuşmaya devam edeceklerdir.

Bundan çıkan mânâ bu seferki toplantının her zamankinden uzun, temelli olduğudur.

Esasen ilk tebliğde konuşulacağı bildirilen meseleler hem sayı bakımından çok, hem çözüm yönünden çetin idi.

Gene bu haberlerin doğru kısmı, ilkin harb hareketlerinin gözden geçirilmiş olmasıdır.

Sovyet Rusyaya göre, Batıda Müttefikler yeter kuvvet yığmamışlar, cepheyi söktürecek derecede gayret göstermemişlerdir. Gerçe, harbin bütün yükü hâlâ Kızılordunun omuzlarındadır ve Almanya sadece Doğudan gerilemekte ve yıkılmaktadır. Bu yükü hafifletmek, çok uzayan harbi kısaltmak için Müttefiklerin de Batıdan daha büyük ve tesirli hareketlere girişmeleri gerektir.

Bu tahminin doğruluğunu gösteren alâmet, Mareşal Montgomery'nin, Üçler konuşmasından sonra geniş çapta bir taarruza başlamış olmasıdır.

Bu suretle, harbi plân ve hareket birliğile çabuk bitirerek Almanyayı mutlaka yenmek kararı, konferansın ilk ve esaslı başarısıdır.

Politika meselelerine gelince, bunlar hiç şüphesiz daha güç, daha karışıktır. Bu sahada hiç bir haber gelmiyor, sadece İngiliz veya Amerikan görüşlerini bildiren yazı ve sözlere raslıyoruz. Bu arada meselâ M. Rooseveltin, Amerikanın uzun zaman Almanyayı işgal vazifesini üzerine almaması fikrinde olduğu, buna karşılık, tam bir devlet halinde bir Almanyanın kalmasına, hattâ Rusyanın bile Almanyadan ayrılmasına razı olmıyacağı bildiriliyor.

Bundan başka, Amerika Senatosu üyelerinden birinin, haksız bir barışın sürekli olamıyacağını, Polonyanın paylaşılması ve eski Mihver memleketlerinin işgal altında tutulması gibi hareketlerin aleyhinde bir nutuk söylediği New - Yorktan bir Ajans telgrafile bildiriliyor.

Bazı tahminlere göre de Üçler konferansı, Almanyanın bir daha tecavüze kalkışamaması için türlü çareler düşünmektedir.

Üç, dört devletin orduları tarafından yıllarca işgal altında tutulacak, fabrikaları sökülecek, toprakları parçalanacak, ordusu dağıtılacak, her şeyi kontrol edilecek bir Almanyanın yeniden tecavüze kalkışmasına engel olacak başka çareleri düşünmek, tecavüz yalnız Almanyaya hâs bir hareketmiş gibi, boşuna vakit geçirmek olacağından, bu gibi haberleri, havadis kıtlığında muhabirlerin beylik buluşları saymak daha doğru olur.

Necmeddin Sadak

(Arkası sahife 2; sütun 5 te)

Üçler konferansı harbi son safhaya getirdi

Yakında kesin neticeler doğması bekleniyor Almanlar 2 cephe tuzağına düşürüldü

Moskova 11 (A. A.) — Karadeniz konferansı, Almanyaya karşı girişilmiş harbi son safhasına getirmiştir. Bu nihai safhadan yakında kesin neticeler doğacaktır. Almanlar iki cephe arasında tuzağa düşürülmüşlerdir. Ve en güzel rüyalarında bile Alman ordusunun Almanyanın mağlûbiyetine mâni olmağa muktedir bulunduğunu takdir edemezler.

Askerî plânlarda tam anlaşma

Moskova 11 (A. A.) — Karadeniz konferansı hakkında mütalâa yürüten resmî Tass ajansı, Nazi Alamnyaya karşı yapılmakta olan harbin son safhasına ait müşterek askeri hareketler hususunda Roosevelt, Churchill ve Stalin arasında tam bir anlaşmaya varıldığını bildirmektedir.

Sovyet ajansına göre, Almanyaya karşı savaşta askeri plânlar meselesi ile bu plânların telifi hususunda Müttefiklerin mevcut görüş birliğini idame edeceklerine şüphe yoktur. Birleşmiş milletler arasına nifak sokmak istiyen düşmanın bütün teşebbüsleri akim kalmıştır.

Harbin bittiğini bildirecek beyanname

Londra 12 (A.A.) — Alman ordusunun çökmesinden sonra, Almanyada çete harbinin devamı ihtimali karşısında, münasip zamanda Birleşmiş milletler tarafından muhasamatın sona ermiş telâkki edildiğini belirten bir deklârasyonun neşredilmesi beklenilmektedir. Bu resmi deklârasyonun neşir tarihi harbin devamı esası üzerine tanzim edilmiş bütün mukaveleler ve diğer vesikalar için muteber bir tarih olacaktır. Harbin bitmesi münasebetile yapılacak milli törenler için de bu tarih esas tutulacaktır.

Fransayı ilgilendiren meseleler

Vaşington 12 (A.A.) — Washington Star gazetesi yazıyor: Fransayı ilgilendiren ehemmiyetli meselelerin görüşülmekte olduğu Üçler konferansına general de Gaulle'ün davet edilmemiş olması kendisini müteessir etmiş olsa gerektir.

Muhakkak olan bir şey varsa o da müstakbel bir Alman tecavüzüne mâni olmak için hazırlanacak plânların Fransızlarla tam bir iş birliği sağlanmadan başarı ile yürürlüğe konulmasına imkân olmadığıdır.

(Arkası sahife 2; sütun 3 te)

Konief orduları Dresdene doğru ilerleyişlerine devam ediyorlar

Kızılordu, Oderin batısında Alman hatlarını yararak 60 kilometre ilerledi

Berlin - Breslau yolu kesildi

Londra 12 (Radyo) — Mareşal Stalin tarafından dün gece neşredilen günlük bir emirde mareşal Koniev birliklerinin Breslau'ın şimal batısında ve Oder'in batısında dört gün süren muharebelerden sonra 160 kilometrelik bir cephede Aşağı Silezya'nın ortalarında 60 kilometre ilerlemişler, 500 meskûn yerle 6 şehir zaptetmişler ve Merkezi Almnayaya dayanmışlardır. Zaptedilen altı şehirden biri Leignitz sanayi şehri olup Breslau'ın 60 kilometre batısında ve Berline giden ana yol üzerindedir. Breslau şehri tamamile tecridedilmiş addedilebilir.

Mareşal Stalin tarafından neşredilen ikinci bir günlük emirde, mareşal Zukhov'un Pomeranyada yeni başarılarını, Deusche Krone ile Markiş Friedland'ın zaptedildiğini ve Rus birliklerinin Doğu Prusya ile Budapeştede yeni terakkiler kaydettiklerini bildirmektedir.

Dresdene doğru ilerleyiş

Londra 12 (A'A.) — Bu sabah Koniev orduları Dresden istikametinde ileri hareketlerine devam etmekte ve Brslau'ın kuşatılması işini tamamlamaktaydılar.

Dün gce, Moskovadan gelen haberler, Sovyet kuvvetlerinin Breslau'ın şimal batısında 4 gün süren şiddetli çarpışmalar neticesinde Alman hatlarında 160 kilometre genişliğinde ve 60 kilometre derinliğinde bir gedik açmış olduklarını bildirmektedir. Bu ileri hareket, Koniev ordularının sol kanadını emniyete almaktadır. 4 gün içinde Sovyetler 500 meskûn yeri işgal etmişlerdir. Bunların arasında şu şehirler bulunmaktadır: Leignitz, Steneau, Luben, Hainau ve Kan.

Berlin - Breslau otomobil yolu kesilmiştir. Almanların mukavemeti şiddetlidir. Çarpışmalar kanlıdır. Düşman ağır kayıplara uğramaktadır.

Dün Steineau'da 300 Alman öldürülmüştür. Breslau'ın şimal batısında ve cenup batısında ilerlemekte olan iki Sovyet ordusu şimdi biribirlerinden 25 kilometre mesafede bulunmaktadırlar.

Pomeranyada, Sovyet birlikleri 15 kilometrelik bir ilerleme kaydetmişler ve Markiş Friedland'ı ele geçirmişlerdir. Bu kesimde de Almanlar ağır kayıplara uğramaktadırlar. Deutsche Krone de zaptedilmiş ve burada 2000 Alman öldürülmüştür.

Doğu Prusyada, Sovyet birlikleri ilerlemişler ve 30 meskûn yeri işgal etmişlerdir. Bu meskûn yerler, Elbing'in doğusunda ve şimal batısında bulunmaktadır.

P. Eylau'da Sovyetler dün 4000 otomobil ve malzeme dolu 1000 vagonu ele geçirmişlerdir. Elbing'de 2700 esir alınmış ve 5000 Alman öldürülmüştür.

Cumartesi günü bütün cephe kesimlerinde Almanlar 220 tank kaybetmişlerdir.

Batı cephesinde kanlı savaşlar

Mareşal Montgomery taarruzun iyi şekilde geliştiğini söylüyor

Londra 12 (A.A.) — Batı cephesinde bu sabah vaziyet şöyledir:

Cephenin şimal kesiminde, İngiliz kuvvetleri Cleve'in şimal mahallelerini ele geçirmişlerdir. Şimdi bu şehrin merkezinde şiddetli sokak çarpışmaları cereyan etmektedir. Cleve'in şimalinde Kanada kuvvetleri sular altında bulunan Rhin'e yaklaşmaktadır.

Cleve'in cenubunda, Müttefik birlikleri Rayşvald ormanının içinde çarpışmalar vermektedirler. Cleve'den cenup batı istikametinde giden yol kesilmiştir. Birinci Kanada ordusu şimdiye kadar 3500 esir almıştır.

Mareşal Montgomery dün beyanatta bulunmuş ve demiştir ki:

«Taarruz memnuniyet verici şekilde gelişmektedir. Buna rağmen kalın çamur tabakasından pek de yardım görmüyoruz.»

Amerikan kuvvetleri Prum sokaklarında şiddetli çarpışmalar vermektedirler. Bu kesimde Alman mukavemeti şiddetlidir. Almanlar bu mevzilinin ne kadar ehemmiyetli olduğunu biliyorlar. Patton birlikleri Prum nehrini yeniden 4 noktadan geçmişlerdir. Üçüncü Amerikan ordusunun Prum doğu kıyılarında elde etmiş olduğu köprübaşları sağlamlaştırılmıştır.

Şimal Alsas'da, Hafeneau ile Rhin arasında yedinci Amerikan ordusu Oberhofen sokaklarında şiddetli çarpışmalar vermektedir.

Brüksel 12 (A.A.) — Reuter ajansının, Hollanda - Almanya hududu boyunca çarpışmalar vermekte olan Montgomery birlikleri nezdinde bulunan hususi muhabiri; günün en şiddetli muharebelerinden birinin hudut şehri Hakeneau'da cereyan etmiş olduğunu bildirmektedir. Bu şehir, Zigfrid hattında bir kilit noktasıdır.

Suer ve Our nehirlerini 10 noktadan geçmiş olan üçüncü Amerikan kuvvetleri birleşmişler ve köprübaşlarını genişletmişlerdir. Birinci köprübaşının genişliği 7, derinliği de 2 kilometredir. 1 9 kilometre daha cenupta bulunan ikinci köprübaşının genişliği 6 buçuk, derinliği de 2 buçuk kilometredir. Bu kesimde Baysdorf kasabası ele geçirilmiştir.

Kanadalı birlikler şiddetli çarpışmalar sonunda Cleve'in 3 kilometre şimal batısında bulunan Donsbrugeni ele geçirmişlerdir.

16 kilometre ilerlendi

Berne 12 (A.A.) — Montgomery orduları yeni taarruzlarına başladıkları günden beri 16 kilometre ilerlemişler ve Zigfrid hattını bir çok noktalarda çökertmişlerdir.

DIKKATLER

Pasaklı kadınlar gibi...

Bazı kadınlar vardır; bir sökü-ğü oldu mu hemen diker, üstüne bir şey döküldü mü hemen siler... Bazı kadınlar da vardır; bunu ihmal eder: Neticede sökükler yırtık; kirler ise testekerlek lekeler halini alır... Artık elbiseyi at!... Ufak bir umursamamazlık yüzünden büyük bir ziyan...

— Elbise eskidi... Yenisini!

Bizim âmme işlerimiz maalesef bu ikinci misali andırıyor: Asfalt çatlıyor... Cadde çöküyor... Demir aksam kayboluyor, yahut çalınıyor: Aldıran olmuyor. (Eminönü meydanını bu dediğimize misal diye gösterebiliriz.)

«Mütemadi tamir fikri sahibi olmamak», ferd hayatına teşbih edilirse, tıpkı «pasaklı kadın» misaline benzer.

Yeni tefrika

KUTUP KIZI

Aşk ve macera romanı

(Vâ - Nû) nun tercüme ettiği bu güzel tefrikaya yakında başlıyoruz.

18 kilo altın ve 3 kilo inci

Verese arasında taksim edilmek üzere mahkemeye teslim edildi

Ankara 12 (Telefonla) — Eskişehirden buraya gelen haberlere göre Ömerağa mahallesinde Rençber sokağında oturan bayan Feyziye ile oğlu arasında babadan kalma miras üzerinde ihtilâf çıkmıştır. Diğer mirasçıların mutazarrir olmalarına gönlü razı olmıyan bayan Feyziye bu mirası Küllük mahallesindeki polis karakoluna götürerek teslim etmiştir. Karakol da bu emaneti, mirasçılar arasında kanunî şekilde taksim edilmek üzere alâkadar mahkemeye vermiştir.

Buraya kadar alelâde bir miras mevzuu gibi görünen bu olayın şayanı dikkat tarafı şudur ki, bayan Feyziyenin babadan kalma miras diye Küllük polis karakoluna teslim ettiği torbada 18 kilo altın para, 3 kilo inci ve gayet kıymettar bir kaç yüzük vardır.

Yunanistanda barış görüşmeleri

Anlaşmanın imzalanması yine geri kaldı

Ankara 12 (Radyo) — Atinadan bildirildiğine göre Yunan hükûmetile EAM murahhasları arasında dün gece vuku bulan toplantıda Birleşik Amerikanın Atina elçisile Orta Şark İngiliz Devlet Nazırı B. Mac Millan hazır bulunmuşlardır.

Atina 11 (A.A.) — Evvelce bildirilen haberler hilâfına hükûmetle Eam murahhasları arasında hazırlanan anlaşmanın imzası tâlik edilmiştir.

Atina 12 (A.A.) — Edes teşkilleri komutanı general Zeras'ın yakında Londra'ya giderek Yunan kıralile görüşmesi muhtemeldir.

Bulgar istikrazı

Sofya 11 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor: Hürriyet istikrazına kayıt muamelesi devam etmektedir. Kaydedilen miktar bugün 5 milyar levayı geçmiştir.

Suriyenin istiklâli

Suriye Cumhurbaşkanının gazetecilere demeci

Şam 11 (A.A.) — Suriye Cumhurbaşkanı Şükrü - el - Kuvvetli, gazetecileri kabul ederek, Suriyenin hürriyet içindeki haklarının Fransa tarafından tanınacağına emin bulunduğunu bildirmiş, Suriye ve Lübnan halkına sükûnet ve iyimserlik tavsiye etmelerini gazetecilerden rica etmiştiir.

Şükrü - el - Kuvvetli'nin söylediğine göre, memleketin istiklâli hiçbir suretle tehlikede değildir. Başta Fransa olmak üzere bütün büyük devletler bu istiklâli tanımış bulunuyor.

Ticaret odaları toplantısı 25 şubatta

Ankara 12 (Telefonla) — Ticaret odaları toplantısı bu ayın 25 inde Ankarada yapılacaktır. Bu toplantıda iç ve dış ticretimizi ilgilendiren bütün meseleler etraflıca konuşulacaktır.

Ticaret Bakanlığı, konuşulacak meseleler hakkındaki hazırlıklarını İktisat Bakanlığı ile birlikte tamamlamk üzeredir.

Günler Geçerken

Şempanzenin iskelesi

İnsanın maymundan geldiği hakkındaki rivayetin doğruluğu henüz kestirilememiştir. Fakat — pek ciddî bir kitapta okuduğuma göre — şempanzenin önüne bir çok boş sandıklar konur ve yiyeceği de yüksek bir yere asılırsa o hayvan ne yapmak lâzım geldiğini insan gibi hemen sezermiş; yani sandıkları birbiri üzerine koyarak kuracağı iskeleden yeme ulaşacağını pek iyi anlar, işe koyulurmuş. Fakat muvazene bahsinde hiç bilgisi olmadığından sandıkların denkli, düzenli şekilde istif edilmesini beceremez, kimini eğri, kimini yan, kimini de boşa, gelişi güzel yığdığından üstünde tutunmak imkânına eremezmiş. Yüz kere tepetaklak düşer, gene kalkıp çalışır, bir daha yuvarlanır, yeniden başlar, didinir, dururmuş; ama sonunda başardığı da olurmuş!

Eğer şempanze muvazene kanunlarını bilse ve eskiden beri uzun denemelerin, kullana kullana sandıkların dizilmesi usulüne alışsaydı ilk başlangıçta iskeleyi kurar, istediğini ele geçirirdi. Yazık ki maymunun anlayışı yerinde ise de anladığını tatbik edecek hassa kendisinde küçük ölçülü, dar hudutludur. İşte bu günün insanı da hemen hemen çözülmesine beşer takati yetmez çok karışık içtimaî yeni problemler karşısında, okuduğum kitapta denildiği gibi, o şempanzeye benzetilebilir. Meselâ birinci cihan harbinden sonra siyasî ve iktisadî sahada maksada ulaşmak için önündeki boş sandıkları üstüste dizerek bir iskele kurmak lüzumunu anlamadı ve kollarını sıvayıp işe başlamadı değil. Lâkin kurmağa çabaladığı iskele yirmi şu kadar yıl, muvazeneyi sağlayamadığı, sağlam temele dayanamadığı için ikide bir çöktü; her çöküşte insanlık yere yuvarlandı, hele 1939 da tepetaklak, en üst kattan öyle bir düşüş düştü ki kan revan içinde kaldı; eler tutar yeri kalmadı.

Şimdi bu yaralı bereli mahlûk, uğradığı felâketten yılmıyarak ve eski tecrübelerinden faydalanarak iskeleyi yeniden kurmak azmindedir. Başarabilecek mi? İlk sandıkların dizilişi şeklini görmek bir fikir vermeğe yeter, sanırım.

Refik Halid Karay

SÖZÜN GELİŞİ

Küçük bir galeri

Ne zamandır sözünü ederiz: İstanbulda ressamların, heykeltraşların, tezyinatçıların eserlerini halka gösterecekleri daimi bir sergi evi yoktur. Bu yüzden sergiler ya tatil zamanında bir mektebin sınıflarında, ya on beş günlüğüne kiralanmış, ayakkabıcı dükkânında, ya bir sinema holünde, yahut ta dar bir apartmanın tavan arasında açılır; değil halk, sanat tiryakileri bile serginin nerede olduğunu bin müşkülâtla arar bulur, pek tabiî olarak serginin ziyaretçisi de bu bir iki kâşiften ibaret kalır.

Sanatkârı himaye etmenin, ona aylık bağlamanın, bahşiş vermenin neye yarıyacağı belli değildir; fakat bu bahse dokunan Peyami Safanın da dediği gibi sanatı himaye etmek lâzımdır. Ressam, heykeltraş eserini halka gösterecek bir yer bulunciya kadar alnı çatlarsa sanat korunmamış, istidat baltalanmış, kıymet gürültüye gitmek tehlikesile karşı karşıya bırakılmış demek değil midir?

Geçen gün Güzel Sanatlar akademisi profesörlerinden B. İsmail Oygar şehrimizde her zaman duyulan daimi bir sergi evi ihtiyacını kendi atelyesinde karşılamaya giriştiğini bize haber verirken İstiklâl caddesinde İpekiş mağazası civarındaki bir apartmanda resim, heykel ve dekorasyon galerisi haline koyduğu atelyesini görmeye gazetecileri davet ediyordu. Gidip gördük. Zevkle tertibedilmiş, içine sanat sevgi ve heyecanı sığdırılmış küçük bir sergi evi; daha doğrusu daimi bir sergi odası. Duvarlarında İbrahim Çallı'dan en genç ressam Avni Arbaşa kadar 18 Türk ressamının, yani her birinden birer ikişer örnekle bütün bir resim neslinin tabloları sıralanmıştı. Burada ressamlarımız, heykeltraşlarımız, tezyin ve tezhip sanatkârlarımız zaman zaman yeni eserlerini ayrı sergiler halinde sanat meraklılarına göstermek imkânını da bulacaklardır.

Elbette ki bir sanatkârın kendi teşebbüsile bugün açmaya muvaffak olduğu bu küçük galeri koca İstanbulun sanat çalışmaları ve gösterileri için kâfi değildir. Şehrin büyüklüğüne ve ününe yakışır büyüklükte daimî bir sergi evini yine Belediyemizden bekliyoruz. Bu küçükler ancak onunla beraber İstanbulun sanat hayatını çeşnilendireceklerdir.

Şevket Rado

Kadın yüzünden cinayet

Niyazi metresi Azizeyi, eski dostile başbaşa görünce bıçağını çekerek ikisini de yaraladı

Dün akşam üzeri Kasımpaşada kadın yüzünden bir cinayet işlenmiştir.

Hâdise yerinde bir muharririmilizin yaptığı tahkikata nazaran bu kanlı vakanın tafsilâtı şöyledir:

Kasımpaşada manavlık yapan otuz yaşlarında Niyzi Gökalp ismindeki genç, bir müddetteberi, Kasımpaşada Neva sokağında 7 numaralı evde 33 yaşlarında Azize Bilgiç adında bir kadınla beraber yaşamaktadırlar. Kadın son günlerde Niyaziye artık kendisini nikâhlamasını söylemekte, yoksa kendisinden evvel gene aynı şekilde karı koca hayatı yaşamış bulunduğu Şişli tramvay deposu biletçilerinden Hüseyin ile tekrar barışıp nikâhlanacağını tehdit makamında söylemektedir.

Bu suretle içine bir vehim kurdu girmiş olan Niyazinin huzuru bozulmuş ve her an kadının kendisine ihanetini bekler bir vaziyet almıştır. Dün sabah evinden çıkan Niyazi, akşam üzerine doğru garip bir hissi kabelevuku sevkile vakitsiz olarak eve gitmiş, açık olan kapıdan girerek odasının önüne gelmiştir. Niyazi, Azizenin içeride bir erkekle konuştuğunu duyarak içeriye dalmış ve sevdiği kadını, eski ayrıldığı Hüseyinle baş başa görünce, derhal bıçağını çekmiş ve ikisinin üzerine atılmıştır. Otuz yaşında bulunan Niyazi, kırk iki yaşında bulunan Hüseyin Pala'yı zaptetmekte müşkülât çekmemiş ve bıçağile her ikisine de gelişigüzel saldırmıştır. Bıçak darbeleri, Hüseyinle Azizenin kasık, kalça ve göğüs kısımlarına isabet etmiş, ikisi de kanlar içinde yere yığılmışlardır. Mücadeleyi duyan komşular, zabıtayı haberdar etmişler, gelen memurlar, Niyaziyi kanlı bıçağile yakalamışlar, Hüseyinle Azizeyi de Beyoğlu hastanesine yatırmışlardır. Tahkikata devam olunmaktadır.

B. Halil Vedat Firatlı talebe müfettişi oldu

İstanbul maarif müdürü B. Halil Vedat Fıratlı, Amerika talebe müfettişliğine tâyin edilmiş olduğu söylenmektedir.

İstanbul maarif müdürlüğüne kimin tâyin edileceği henüz belli değildir.

Maraş'ın kurtuluş günü

Bugün Maraş'ın istilâdan kurtarılmasının yıldönümüne raslamaktadır. Kahraman Maraş İstiklâl harbinde büyük kahramanlıklar göstermiş bir şehrimizdir. Bu kıymetli yıldönümünü kutlamak üzere bu akşam Maraş gençleri tarafından Taksim Belediye gazinosunda bir akşam yemeği verilecektir.

B. Yahya Kemal hakkında bir konferans

Ankara 12 (Telefonla) — Ankara Halkevi tarafından tertiplenen edebiyat konuşmalarından ilki, dün «Yahya Kemal» konusu üzerine Erzincan millet vekili Behçet Kemal Çağlar tarafından verilmiştir. B. Behçet Kemal Çağlar, Yahya Kemalin neden en büyük Türk şairi olduğunu, zamanına nasıl tesir ettiğini, millî şuura nasıl erdiğini ve sanatını anlatmıştır.

Sıhhat Bakanı Ankaraya döndü

Evvelki gün şehrimize gelen Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Bakanı Dr. Sadi Konuk, dün akşamki ekspresle Ankaraya dönmüştür.

Marmara ve karadeniz bölgeleri tütün rekoltesi

Tütün fiatleri marmara bölgesinde 185, karadeniz bölgesinde 250 kuruştur

Ankara 11 (A.A.) — Ege bölgesinde 1944 mahsulü tütünlerin satışı, Gümrük ve İnhisarlar ve Ticaret Bakanlıklarının el birliğiyle aldıkları tedbirler neticesinde müstahsili de, tüccarı da memnun eden bir seyir takibetti.

Şimdi sıra Marmara ve Karadeniz bölgeleri tütünlerinin satışına gelmiştir. Bu bölgeler piyasaları bu hafta 15 şubatta açılacaktır.

Salâhiyetli kaynaklardan aldığımız malûmata göre, Marmara ve Karadeniz bölgelerinde geçen yılki koruyucu mübayaanın da tesiriyle geniş bir ekim faaliyeti olmuştu. Marmara bölgesinde geçen yılın sekiz buçuk milyonluk rekoltesine karşı bu yıl takriben 14 milyon, Karadeniz bölgesinde 10.5 milyon rekolteye mukabil 17 milyon kilo tütün yetiştirildiği tesbit olunmuştur. Her iki bölgede geçen yıla nazaran dekar randımanının fazlalığı ekici maliyetini düşürmüştür. Maliyetin düşüklüğünde, geçim ihtiyaçlarının daha ucuza temini için hükûmetçe alınan tedbirler de başlıca unsur olmuştur. Bununla beraber tütünlerimizin ihraç imkânları da göz önünde tutularak Ege bölgesi için tesbit olunan 180 kuruş vasati fiata mukabil ekici elindeki mahsulün Marmara bölgesinde umumî olarak 185, Karadeniz bölgesinde 250 kuruş arasında fiatle satışını temin için hükûmetçe icabeden tedbirler alınmıştır.

Bu fiatlerin istihsal merkezlerine ve tütünlerin vasıflarına göre, ekiciye yüzde 30 dan 70 e kadar kâr sağlıyacağı anlaşılmaktadır.

Marmara ve Karadeniz bölgelerinde İnhisarlar idaresi nazım mübayaa yapacak, Karadeniz bölgelerinde Türk tütün limited şirketi icabında müdahale mübayaasında bulunacaktır.

Bu bölgeler tütün satışlarının da Ege gibi iyi neticelenmesini candan temenni ederiz.

Filistin meselesi

Araplar tarafından yeni teklifler ileri sürülmesi muhtemel görülüyor

Londra 12 (A.A.) — Sunday Express gazetesinin Kudüs muhabirine göre, orta Şark hakkında yapılan ve oldukça ilerlemiş bulunan siyasî müzakereler neticesinde Filistin'e müteallik meselelerin halli hususunda Araplar tarafından yeni tekliflerin ileri sürülmesine ihtimal verilmektedir. Muhabire göre, bu tekliflerde Filistin'de Müslümanlar ve tâyin edilecek nispetlerde hiristiyan ve Yahudiler tarafından idare edilecek bağımsız bir devletin kurulması istenilmektedir.

Üçler konferansı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Nevyork 12 (A.A.) — Üç büyük şef, konferans bittikten sonra dünyaya şamil plânlar hakkındaki kararlarını ilân ettikleri zaman Amerikalıların bütün bu meseleler hakkında bilgi sahibi olduklarını müşahede edeceklerdir. Amerikan umumî efkârı aylarca devam eden münakaşalar esnasında dünyayı ilgilendiren meseleler hakkında hüküm verecek kadar hazırlanmış bulunmaktadır.

Yalnız Dumberton Oaks plânları değil, âyandan Vandeberg tarafından hazırlanan Cumhuriyetçi ve demokrat arkadaşlarından birçoğu tarafından tasvibedilen teklifleri de Amerikalar dikkat ve ihtiyatla telâkki etmişlerdir. Bu münakaşalar cereyan ettiği sırada Amerika âyanından birçoğu, harb sonrasına ait milletlerarası hayatî meselelere verilen önemi tebarüz ettirmişler ve ileri sürülmüş olan tekliflerde bazı değişiklikler yapılması gerektiğini kaydetmişlerdir.

Haseki Başhekimi geldi

Haseki hastanesi Başhekimliğine tâyin edilen Dr. B. Yusuf Hikmet Oktar, Ankaradan şehrimize gelmiştir. Yeni Başhekim bugün vazifesine başlıyacaktır.

Altın yılı hazırlıkları

Eski zamanları hatırlatan bir düğün alayı tertibedilecek

Bu ay içerisinde Fatih Halkevinin tertip ettiği Altın yılına ait hazırlıklar ilerlemektedir. Altın yılına iştirâk edecek evli ve orada evlenecek çiflere Sümerbank onar metre bedava kumaş vermeyi kararlaştırmıştır. Ayrıca İnhisarlar idaresi de o gün için hususî surette hediyeler hazırlatmaktadır.

O gün eski zamanları hatırlatan muazzam bir düğün alayı şu güzergâhı takibedecektir. Bayezit - Babıâlî - Karaköy Bankalar yolile Taksime varılacak ve Taksim gazinosunda sürprizlerle karşılanacaktır.

Filibede idamlar

Sofya 11 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Bir numaralı Filibe halk mahkemesi, biri general ve biri albay olmak üzere 40 kişi hakkında ölüm cezası vermiştir. Ayrıca 8 kişi müebbet küreğe, 6 kişi de 15 seneye mahkûm edilmiştir.

İki numaralı Filibe halk mahkemesi de, 18 kişiye ölüm cezası, 4 kişiye 15 sene ve 2 kişiye de 8 sene hapis cezası vermiştir.

Yugoslavya, bir İtalyan generalinin teslimini istiyor

Belgrad 12 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Yugoslav kurtuluş komitesi Müttefiklere bir nota vererek general Roatta ile arkadaşlarının Yugoslav makamlarına teslim edilmesini istemiştir.

Roattan'nın Yugoslavyada harb suçu işlediği için Yugoslav mahkemeleri tarafından yargılanması gerektiği notada belirtilmektedir.

Yunanistanda kalmış İtalyan askerleri

Atina 12 (A.A.) — Dahiliye Bakanlığı Yunanistanda kalmış olan İtalyan askerlerini toplatarak memleketlerine göndermeğe karar vermiştir. Bunlardan çoğu Yunanistanda şüpheli faaliyetlerde bulunmakta olduğu tesbit edilmiştir. Korfu'daki 600 İtalyan şimdiden İtalyaya gönderilmiştir.

Amerika'daki harb esirleri

Vaşington 11 (A.A.) — Harbiye Bakanlığının bildirdiğine göre, 1 şubat tarihinde Birleşik Amerikada bulunan harb esirlerinin sayısı 359,248 dir. Bunlardan 305,167 si Alman, 50,561 i İtalyan ve geri kalan 2120 si Japondur.

Konya vapuru hâlâ boşaltılamadı

Atina 11 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Yunanistanda hayat tabii seyirine dönerken, taşıma ve boşaltma vasıtalarının yokluğu başlıca güçlük teşkil etmektedir. Bu cümleden olmak üzere Türk Kızılayının gönderdiği buğday, la beraber 1000 tondan fazla yiyecek maddesiyle yüklü Konya vapuru, Pire'ye geleli bir haftadan fazla olduğu halde henüz boşaltılamamıştır.

ROMANYADAKİ TÜRKLER

Bir Rumen gazetesi dürüst, çalışkan aydın bir azlık olduklarını bildiriyor

Bükreş 11 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor:

«Romanyadaki Türk azlığı, milletlerarası anlaşmaya hizmet eden sadık azınlıklardan biridir» başlığı altında bir makale neşreden 9 şubat tarihli Ardeanul gazetesi, harbden sonra ekalliyetler meselesinde bir takım ihtilâflar çıkacağını tahmin etmektedir.

İon Lumezeanu'nun imzasını taşıyan bu yazıda şöyle deniliyor:

«Romanyalılarla Türk azlığı arasındaki münasebetler sayesinde Romanya, bu meselede övülmeğe değer bir örnek teşkil etmektedir.

Romanyadaki Türklerin çoğu, Osmanlı imparatorluğunun fütuhat harbleri esnasında memleketimizde yerleşmiş olan Osmanlı Türklerinin ahfadıdır. Bu Türkler, Rumen içtimaî hayatının bütün şubelerinde kendilerini göstermişlerdir. Romanya Türkleri çalışkan çifçi, namuslu tüccar ve ileri aydınlardır. Askerliğe intisabeden birçok Rumen Türkü büyük yararlıklar göstermiş ve büyük rütbelere kadar yükselmiştir. Albay İzzet bunlardan biridir. Türkler harb meydanlarında hayatlarını tehlikeye atmaktan asla çekinmemişlerdir. Bu kahramanlardan biri de Selim Abdülhalim'dir.

Aydın Türkler, Romanyada başgöstermiş olan ayrılıkçı hareketlere hiçbir zaman katılmamışlar ve Rumen milleti tarafından sarfedilen gayretlere iştirâk etmekten asla kaçınmamışlardır. Türk çifçisinin kanuna riayeti darbımesel haline gelmiştir.

Rumen milleti, bu dürüst hattı hareket karşısında en geniş bir anlayış zihniyeti göstermiş ve bu sakin ekalliyeti samimiyetle ve kardeşçe bağrına basmıştır.

Roamnya Türkleri en dürüst hareket eden bir ekalliyettir. Bu azlık, Türkiye ile Romanya arasındaki sarsılmaz dostlukta bir nevi elçi rolü oynamaktadır. Rumenlerle Romanyada yerleşmiş olan Türkler arasındaki bu sıkı dostluk, iki memleketin münasebetlerini perçinleştirmiştir. Rumen Türklerinin huzur ve refahı Türkiyede Romanya lehinde bir hava yaratmıştır. Buna mukabil azlığın gösterdiği sadakat de Romanyada Türkiye lehine iyi intibalar doğmasına âmil olmuştur.

Bizi Türk azlığına ebediyen bağlıyan hususlar yalnız bu mütalâalardan ibaret olsa bile, milletimizin bağrında eskiden olduğu gibi, kendilerine kardeşçe bir hayat sağlanan bu namuslu insanların daima yanında bulunmak kararımızı haklı göstermeğe kâfidir.

Üçler konferansı etrafında söylenen ve yazılanlara göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bununla beraber, gerek harb, gerek sulh bakımından Almanyanın, Üçler konferansının başlıca konusu olduğu kolaylıkla kestirilebilir.

Harb sonu ve sulh için verilen kararlar, harbin bitiş şekline bağlıdır. Sulhun ilk manzarasını harbin neticesi doğurur. Bu netice de, harbin iki taraflı cephelerde gelişim tarzından çıkan bir zarurettir.

Almanyanın kimler tarafından, ne şekilde işgal edileceğine bugünden karar birlikte verilmiş olabilir. Hattâ, Almanya yenildikten sonra nasıl idare edileceği meselesinde de anlaşmaya varılır. Fakat harbin gidişi ve bitiş şekli öyledir ki Almanyaya ve Berline, belki daha ilerlere Sovyet ordusu girecektir. Şu halde, verilen karar ne olursa olsun, Sovyetler yalnız bir hak değil, bir zaruret ve bir vazife karşısında kalacaklar, Almanyayı kendi işgalleri altında tutacaklardır. Romanya, Bulgaristan, kısmen Yugoslavya, Polonya, Macaristan, yarın belki Avusturya, Çekoslovakya harbin gidiş ve bitiş şeklinden doğan zaruret neticesi, sadece Sovyet işgali altında değil midir? Almanyanın da, Müttefikler Batıda Siegfried hattını söktürüp ilerleyinceye kadar böyle olması tabiidir.

Bu işgal dışında bir de hükûmet meselesi var. Sovyet Rusya, harb geliştikçe işgal etmek zorunda kaldığı memleketleri bizzat idare etmek zahmetine katlanamaz. Esasen, girdiği yerlerde hükûmete el koymuyor ve işlere karışmıyor. Fakat, bu hükûmetlerin, ya güven verici yerli unsurlardan, olması, yahut kurtuluş komitelerinden kurulması lâzımdır. Berlinde, Sovyetlerin güveneceği yerli hükûmet unsurları kalacağını ve bulunacağını sanmıyoruz. Şu halde, ilk hükûmet olarak, Hür Alman komitesinin işe başlaması mümkündür.

İşte, Üçler konferansında Almanya meselesinin, harb ve harb sonu ile ilgili bütün bu safhalarının konuşulduğu tahmin edilebilir.

Esasen, daha acele bir mesele yok gibidir. Balkanlar işi kendiliğinden halledilmişe ve Tahranda karar altına alınmışa benziyor. Varşova kurtulduktan ve Lublin komitesi oraya yerleştikten sonra Polonya dâvası da bitmiştir.

İş sadece Avrupanın garbına kalıyor. Bu bölgede Müttefikler arasında anlaşma çok kolay elde edilecektir.

Bütün bunlar, ilerde olacağı şimdiye kadar olanlara bakarak kestirmeye çalışmaktan ibarettir, kesin hükümler değerinden uzaktır.

Üçler konuşmasının sonunu, daha doğrusu hâdiselerin sonucunu bekleyelim. Çünkü olgular her zaman kararları ve prensipleri yenecek, «Dinamik» yani etki ve yetkiye dayanan hareket politikası, «Statik» yani yerinde sayan müvazene ve sükûn siyasetine daima üstün gelecektir.

Necmeddin Sadak

Şüpheli ölüm

Altmışlık Kezban odasında ölü bulundu

Polis ve adliye bu sabah yeni bir şüpheli ölüm tahkikatına el koymuştur: Şehremininde Uzunyusuf mahallesinde Lâlezar sokağında 3/4 numaralı evinde yalnız başına oturmakta olan ve muhitinde paralı olarak tanınan 60 yaşlarında Kezban ismindeki kadının evinden çıkmaması nazarı dikkati celbetmiştir. Vaki olan ihbar üzerine savcı muavini B. Salim Gürkol Kezbanın evine giderek Kezbanın odanın bir tarafında ölü olarak yatmakta olduğunu görmüştür. Adliye doktoru B. İzzet İşcan da cesedi muayene etmiş, ölümün şeklini şüpheli gördüğü cihetle, Morga kaldırtmıştır. Morgun vereceği rapor, ölümün şeklini aydınlatacaktır.

İhtiyar Nazifenin kaatili

Karagümrük'te Keçecilerde Nazife Tavuskuşu isminde yaşlı bir kadını 850 lira parasına tamaan öldüren Emrullah Ağabay bugün Adliyeye teslim edilecektir. Müddeiumumilik Emrullahı, hazırlık tahkikatı evrakile birlikte nöbetçi sulh ceza mahkemesine sevkedecek ve burada ilk isticvabi yapıldıktan sonra evrakı sorgu hâkimliğine verilecektir.

Fındık fiatleri yükseliyor

Ankara 12 (Telefonla) — İsviçre, Amerika, İngiltere ve İrandan vaki talepler üzerine hafta içinde fındık fiatleri mühim yükselmeler göstermiştir. 70 - 75 kuruşa kadar satılan sıra mallar, 115 - 120 kuruşa fırlamıştır. Bu artışın sebebi arasında, dış taleplerden ziyade büyük bir yağ fabrikasının fındık yağı imalâtını arttırması da vardır.

Fındık yağı hiçbir tahdide tabi tutulmadığı gibi rafine fındık yağı piyasada fazla rağbet bulmaktadır. Yüksek asitli yağların asidini düşürmekte de fındık yağından istifade edildiği söylenmektedir.

Mısır sefaretinde kabul resmi

Ankara 12 (Telefonla) — Mısır kıralının doğum yılı münasebetile dün Mısır sefaretinde bir resmi kabul tertibedilmiştir. Törende Hariciye, Maliye, Millî Müdafaa, İnhisarlar ve Nafıa Bakanları ile Müttefik devletler büyük elçileri ve elçilikler ileri gelenleri, Başbakanlık müsteşarı ile Dış Bakanlığı umumî kâtibi B. Cevat Açıkalın hazır bulunmuşlardır.

Ankara hukuk talebesi Antakya'da

Antakya 11 (A.A.) — Ankara hukuk fakültesi profesörlerinden B. Suheyib Derblin başkanlığında 29 öğreniciden mürekkep bir kafile dün akşam Ankaradan şehrimize gelmiştir. Kafile salı sabahına kadar şehrimizde incelemeler yapacaktır.

★ Eyüpte oturan Gülsüm adında bir kadın zabıtaya müracaat ederek 15 yaşındaki kızı Meliha'nın 6 gün evel evden çıktığını ve bir daha dönmediğini bildirmiştir. Zabıta, kızı aramağa başlamıştır.

Bir erkeğin kadını

MACERA VE AŞK ROMANI

Yazan: Maurice Leblanc — Çeviren: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 40

Hattâ o şampanya dumanları arasında, o cinsî sarhoşluk esnasında, demek namuskâr kadın hususiyeti, benliğinin karanlıkları içinde onu korumuş... Ne mutlu!

O gece, kocasının kolları arasına düşmüş... Sevgili kocasının...

Evet, fırtına geçmişti. Kriz bitmişti. Her iş yoluna girmiş bulunuyordu.

***

Heyhat! Mukadderat insanı tamamiyle tatmin etmez. Asla bu nasip değildir. Dilediklerimizin hepsini bize vermez. Sinsi, hain hain daima kadehe biraz zehir katar. En tatlı, en sabit, en mükemmel görünen işlerde bunu yapar.

Patrice ve Dominique, saadetlerine kavuştuklarını sanıyorlardı. Hattâ en imtiyazlı insanlar için bile — onlar da mademki insandırlar — her şeyin tam olamıyacağına dair gaipten bir işaret, bir alâmet almış oldular.

Paris'e dönmeleri üzerinden üç aya yakın bir zaman geçmişti. Senenin son ayındadırlar. Noel yaklaşıyordu. Ümit mevsimi, af mevsimi! Ananevî neşe mevsimi!

Bir sabah, uşak, tıpkı bundan altı ay evvel olduğu gibi, Patrice'e bir zarf içinde kart getirdi.

Avukat, titriyen elleriyle zarfı açtı ve okudu:

Brigadier Delbot

Paris zabıtası mensuplarından

Patrice sarardı. Bu adam kendisinden ne istiyordu? Mevcudiyeti hattâ ismi bile bir tehdit teşkil ediyordu. Patrice, bu adamın kininin geçmemiş olduğunu biliyordu. Tam o esnada, Dominique, neşeli neşeli çalışma odasına girdi.

Patrice, uşağa:

— Misafiri beş dakika sonra içeri alınız. - emrini verdi.

Dominique sordu:

— Ne var? Kimdir?

Genç kadının gözleri, kocasının endişeli yüzünden parmakları arasındaki karta çevrildi.

Avukat:

— Delbot. - dedi.

Dominique sarardı?

— Bizden ne istiyor? Her halde şu eski hikâye için olmasa gerek?

Kadınlara mahsus bir lâkayıtlıkla her şeyi unutmuş görünüyordu. Her şeyi, mazide bütün çekilenleri...

— Bizden ne istiyor? Evet!

Dominique, hâkim bir eda ile:

— Ben de senin yanında kalacağım. Neler konuştuğunuzu dinliyeceğim. - dedi.

— Pekâlâ... Netice itibariyle hiç korkacak bir şeyimiz yok.

Kendi de emin olmak için bunu böyle söylemişti. Buna rağmen, düşmanının gelişini bir yürek titreyişi ile karşılıyordu. Zira, Delbot, onun hakikaten düşmanıydı.

Patrice de Dominique de bundan zerrece şüphe etmiyorlardı.

Kapı açıldı. Uşak, polis âmirini içeri soktu. Brigadier, gülümseyerek odada ilerledi.

— Bonjur, aziz üstad! İşte gene ben geldim. - diye haykırdı.

***

Patrice, polise haşin bir ifade ile:

— Buraya niçin geliyorsunuz? - diye sordu.

Polis birdenbire ciddileşerek; aynı tonla:

— İlk sefer, muhasamatı açmıya gelmiştim. Bugün kapatmıya geliyorum.

(Arkası var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

«Acaba» nın acabası...

Yeni şairler arasında kıymetli bir şahsiyet olan Celâl Sılay'ın «Acaba» isimli bir kitabı çıktı. İlk şiirini aşağıya alıyorum:

Bu gökler boşluktan ibaretse,
Bir gayesi yoksa yıldızların,
Gün vakitleri bizden habersizse,
Gökyüzünde bir şey yoktur.

Bu toprak sebepsiz cömertse,
Yağmuru yapan bir kader yoksa,
Tesadüfen ağaç oluyorsa, tohum,
Yeryüzünde de bir şey yoktur.

Bunca namaz boşuna kılınmışsa
Okunan ezanlar nafileyse,
Göğüste taşınan haçlar süsse
Ötede bir şey yoktur.

Sadece bir kelimeyse vicdan,
Ruh kalbin yarattığı bir vehimse,
Ve kalb kanayan bir uzviyetse
İnsanda dahi bir şey yoktur.

İranlı şair: «Gerçe vezin yok amma, mâna da yok!» demiş. Bu şiirde vaziyet öyle değil: Gerçe vezin, gerçe kafiye, gerçe manzume ananesinin icabettirdiği her şey kasten yoktur; fakat mâna göze batacak derecede, köylüden şehirliye kadar herkesin anlayabileceği derecede vardır. Daha enteresan olan cihet, şair Celâl Sılay, çoğu şiirlerinde böyle bir «iç âlem» e doğru meylediyor, cehdediyor. Öyle ki, devrimizin başka şairleri, onun yanında, alelâde işlerle, zavahirle meşgul kimselere benzemektedir.

Denecektir ki:

— «Bunlar, mısra değil; bunlar, meselâ bir tiyatro tiradı esnasında her hangi bir kahramanın gelişi güzel söyliyebileceği cümlelerdir. Bunlar, hattâ, vasatî ve içtimaî telâkkinin üstüne çıkmayan tahassüslerdir. Bunlarda, söz hünerinin ince oymacılığı da yok.»

Belki bütün bu iddialar haklıdır. Fakat Celâl Sılay'ın kitaplarında her şeye rağmen «şairlik» denen o anlaşılmaz, o tarife sığmaz ender şeyin bir «püf noktası» var.

Bir kadına bakarsınız: Burnu grek değil, gözleri âhu değil, boyu servi değil, şu değil, bu değil. Lâkin yine de kadının bir ruha yakınlığı var; bir «al beni» si var. Şairlik hüviyeti de öyle olacak! Celâl Sılay'da nazım şekilleri yok. Türkçe, marifetli temennalar çakmıyor. Derin felsefe ve orijinal tehassüs şaha kalkmıyor. Hattâ mantık sezgisi sayılmaz. Amma, yine de, sizin, benim, onun ruhumuza giden yolu bulan bir eda var.

Bizden sonrakilerden, daima içtimaî mevzular üzerinde çalışmalarını istiyoruz: «Senin enfüsî dünyan ne olabilir ki bize anlatmağa kalkıyorsun? Filozof musun ki tefelsüf ediyorsun, Sen, var, muhitini anlat!» diyoruz... Fakat, yine de, bir Celâl Sılay çıkıyor; onun yazdıklarını, mensup bulunduğumuz edebiyat okulunun estetiğine, kendi şiir telâkkimize uygun bulmamakla beraber; Fransızların «lieu commun» dedikleri fikirlerin sıralanmasından ibaret saymakla beraber, yine de boyun eğiyoruz:

— Sultanıma yakışıyor... Sen, Celâl Sılay, iyi yazıyorsun! Şairsin! - diyoruz.

«Acaba» nın acabası yoktur.

(Vâ - Nû)

Kızılay Beyoğlu şubesinin yardımları

Kızılayın Beyoğlu İstiklâl nahiyesi idare heyeti, muhitin yardıma muhtaç halkı için bir toplantı yapmıştır. İdare heyeti, idare heyeti reisi ve umumi meclis âzasından B. Hayri Akyüz'ün reisliği altında toplanmıştır. İstiklâl nahiyesinde yardıma muhtaç 400 aile olduğu tesbit edildiğinden bu ailelere beş ay gibi kısa bir zamanda on iki bin liralık bir yardım yapılmıştır. Son toplantıda 35 inci ilkokulda 20 yoksul talebeye ayakkabı ve elbise verilmesi kararlaştırılmış ve bunların sene sonuna kadar lâşeleri temin edilmiştir.

Bundan başka 400 aileye beşer kilo patates ile on bin liralık mangal kömürü dağıtılmağa başlanmıştır. Bu kömürleri, Kızılay kendi bütçesinden satın almıştır. Pek yakında da bu ailelere sabun dağıtılacaktır.

TEŞEKKÜR

Annemiz Nimet Dinçay'ın ölümü dolayısile gerek bizzat mezara kadar teşrif eden, çelenk gönderen, telgrafla ve mektupla büyük acımıza iştirak eden dostlarımıza ve ihvanı dine ayrı ayrı teşekkürlerimizi sunmaya teessürümüz mâni olduğundan, teşekkürlerimizin iblâğını gazetenizden istirham ederiz.

Eşi: Rıza Dinçay, çocukları: Nezihe Sayraç, Ertekin Dinçay, Gültekin Dinçay, damadı: Mehmet Sayraç.

ŞEHİR HABERLERİ

Buğdaylar nasıl temizleniyor?

Belediye, ilk temizlemede Haliç suyunun kullanılmasında mahzur görmedi

Ekmeklik un yapılacak buğdayların değirmenlerde öğütülmeden evvel yıkanması ötedenberi usul olarak kabul edilmiştir. Son zamanlarda Hasköy ve Kasımpaşa değirmenlerine Toprak mahsulleri ofisi tarafından verilen buğdayların Haliç suyu ile yıkandıktan sonra öğütüldüğü hakkındaki şikâyetler üzerine Belediye işe el koymuş ve tahkikat yapmıştır. Un yapılmak üzere değirmende öğütülen buğdaylar, değirmenlerdeki kuvvetli su tazyiki makine ile yıkanmaktadır. Bundan maksat, buğdaya karışmış toz, toprak ve kılları çıkarmaktır. Fakat bundan sonra ikinci bir temizleme yapılmaktadır ki bununla buğdayın temizlenmesi temin edilmektedir. Her iki şekilde buğdayın Haliç'in pis sularile yıkanması karşısında vaziyeti inceleyen Belediye, ilk yıkanmada Terkos su miktarını azaltmamak için deniz suyunun tercih edildiğini tesbit etmiştir.

Belediye erkânından bir zatın mütalâasına göre buğday ve un çiğ olarak yenmediğinden Haliç suyu ile yıkanmasında bir mahzur yoktur. Belediye, Haliç'ten ziyade bazı kuyu sularını ve bu arada Kırkçeşme suyunu daha mızır ve hastalık getirmeğe elverişli görmektedir.

Belediye Hasköy ve Kasımpaşa değirmenlerine tebligat yapmış, buğdayın toz, toprak vesaire gibi maddelerden ayrılmasını temin için ilk yıkanmanın deniz suyu ile yapılacağını, fakat ikinci defa Terkos suyu ile olmasını bildirmiştir.

Sürpagop arsasında yapılacak binalar

Belediye son zamanlarda Sürpagop'ta bazı arsalar satmıştı. Bu arsalarda yapılacak binaların önünde bahçeler bırakılacağından hazırlanan plân Belediyece inşaat sahiplerine verilmiştir. Yapılacak binalar mutlaka imar plânına göre olacaktır. Henüz daha inşaata dair bir teşebbüs yapılmamış olmakla beraber arsaları satın alanla ilk fırsatta inşaata başlayacaklarını söylemişlerdir.

İlk öğretim seferberliği

İlk öğretim seferberliğinin tamamlanması için bu sene Vilâyet bütçesine mühim tahsisat konulmasına karar verilmiştir. Vilâyet tarafından düşünülen esasa göre İstanbulda okulsuz köy bırakılmıyacağı gibi eski köhne mektep binaları yerine de yenileri yapılacaktır. Bu maksatla 1945 bütçesinnin yedi aylık kısmına 1 milyon 400 bin lira tahsisat konulmuştur. Geçen 1944 senesi bütçesinde bütün yıl için 340,000 lira konulmuştu. Aradaki büyük fark, ilk öğretime verilen ehemiyete delildir.

Deri ithali için teşebbüsler

Hariçten deri ithali için henüz esaslı karara varılmış değildir. İthalât bilhassa ilerisi için istenmektedir. Piyasanın ileride derisiz kalmaması için biran evvel tedbir alınmasını isteyenler, Sümerbankın elinde bulunan stoklardan bir kısmının yeni ithalâta kadar piyasay çıkarılmasını ileri sürmektedir. Döviz tedarik edilip yeni mallar gelinceye kadar Sümerbank derilerinin piyasayı idare edeceği umuluyor. Deri tedarikinde ayakkabıcıların rasladıkları müşkülât artıyor. Milli korunma kontrolörlerinin geçenlerde yaptıkları teftişler üzerine mallar daha esaslı şekilde saklanmıştır.

Güreş müsabakaları

Güreş ajanlığı tarafından tecrübesiz güreşçiler arasında tertibedilen müsabakalar dün Güreş kulübünde Anadolu, Güreş ve Kasımpaşa kulüplerinin iştirakile yapılmış ve şu neticeler alınmıştır:

56 kilo: 1 — Mehmet (Güreş), 2 — Sedat (Anadolu)

61 kilo: 1 — Ali (Güreş), 2 — Halûk (Anadolu)

66 kilo: 1 — Bekir (Kasımpaşa). 2 — Salih (Kasımpaşa)

72 kilo: 1 — Mehmet (Kasımpaşa), 2 — Hüsnü (Güreş)

79 kilo: 1 — Hakkı (Güreş), 2 — Tursun (Güreş)

87 kilo: 1 — Mehmet (Güreş), 2 — Cafer (Kasımpaşa)

Ağırsiklet: 1 — Tosun (Güreş), 2 — Ali (Kasımpaşa)

Takvim

Sefer 28 — Kasım 97

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Ak.	Yatsı
E.	11.42	1.22	6.50	9.40	12.00	1.32
V.	6.20	8.00	13.28	16.19	18.38	20.09

LİG MAÇLARI

Beşiktaş - Kasımpaşayı 8 - 0, Fenerbahçe - Istanbulsporu 7 - 1 yendi. Beykoz Vefa ile berabere kaldı

Geçen hafta sahaların karla kapalı olması yüzünden tehire uğrıyan lig maçlarına dün dört statta birden devam edilmiş ve hava nispeten güzel olduğundan, maçlar büyk bir kalabalık tarafından takibedilmiştir.

Karşılaşmalar umumiyet itibarile normal neticelerle kapanmış, yalnız Beşiktaşla Fenerbahçe, rakiplerini çok sayılı mağlûbiyete uğratmışlardır. Maçların tafsilâtı:

Süleymaniye 1 — Beyoğlu 1

Şeref stadında günün ilk maçı Süleymaniye ile Beyoğlu arasında yapıldı. Hakem Hüsnünün idare ettiği bu karşılaşmaya takımlar mutat kadrolarile çıkmışlardı. Oyun süratli bir tempo ile başladı ise de dakikalar ilerledikçe bu sürat kayboldu. Beyoğlusporlular yerden ve kısa paslı bir oyun tutturarak, rakiplerine üstünlük temin ettiler. Ve her iki cenahtan yaptıkları akınlarla Süleymaniye kalesine tehlike olmağa başladılar. Netekim bu hücumların birisinde müdafilerle kalecinin hatasından faydalanarak yegâne gollerini yaptılar.

Devre iki tarafın çalışmasına rağmen, bu netice değişmeden 1 - 0 bitti. İkinci devreye Süleymaniyeliler çok enerjik başladılar ve bu fazla çalışmasının mükâfatını devre ortasında yaptığı beraberlik golü ile gördüler. Ve maç bu şekilde 1 - 1 beraberlikle nihayetlendi.

Beşiktaş 8 - Kasımpaşa 0

Şeref stadında günün ikinci maçı Beşiktaşla Kasımpaşa arasında yapıldı. Hakem Şazi Tezcanın idare ettiği bu maça Beşiktaşlılar şu şekilde çıkmışlardı:

Mehmet Ali - Yavuz, Hristo - Yani, Ömer, Hüseyin - Vecdi, Hakkı, Kemal, Şeref, Faruk.

Kasımpaşalılar Kocaeli bölgesinde kayıtları çıkan üç mühim oyuncusunu bu maçta oynatamadığından nispeten zayıf bir kadro ile çıkmıştı.

Oyunun başlamasile birlikte kolaylıkla üstünlük kuran Siyahbeyazlıların hücumlarına Kasımpaşa müdafaası ancak on beş dakika mukavemet edebildi ve Şeref, fevkalâde bir vole ile ilk golü yaptı. Bunu, biraz sonra Hakkının ikinci, Kemalin üçüncü golleri takibetti ve devre 3 - 0 bitti.

İkinci devrede Beşiktaşın baskısı devam etti. Ve kısa fâsılalarla beş gol daha yapan Beşiktaşlılar maçı 8 - 0 kazandılar.

Beykoz 1 - Vefa 1

Vefa stadında günün yegâne maçı Beykozla Vefa arasında yapıldı. Beykozun dördüncülüğü üzerinde mühim rolü bulunan bu karşılaşmaya takımlar şu şekilde çıkmışlardı:

Beykoz: Orhan - Mehmet, Bahadır - Hasan, Kemal, Necdet - Bülent, Memduh, Mehmet Ali, Fikret, Turhan.

Vefa: Muvahhit - Cihat, Taci - Zeki, Şükrü, Talha - Muzaffer, Fahri, Hakkı, Haydar, Ferdi.

Oyunun ilk anları çok hızlı ve zevkli olmuş ve Beykozlular rakiplerine nisbi bir üstünlük kurmuşlardır. Bu üstünlük bir zaman Vefa müdafaasını bunaltmış ve bu fırsattan faydalanan Beykoz muhacimi 15 inci dakikada yegâne golü çıkarmıştır. Oyun bu golden sonra büsbütün seyyal bir hale gelmiş ve karşılıklı bir şekilde yapılan akınlarda iki taraf da mühim fırsatlar kaçırmışlar ve devre 1 - 0 Beykoz lehine kapanmıştır.

Vefalılar ikinci devreye çok gayretli bir tempo ile başlıyarak üstünlüğü temin etmişlerdir. Bu sırada merkez muhacimleri Hakkı, müteaddit fırsatları acelesi yüzünden heba etmiştir. Nihayet 23 üncü dakikada Şükrünün pasından istifade eden Hakkı, takımının beraberlik golünü çıkararak, bundan evvel kaçırdıklarını telâfi etmiştir. Devrenin sonları daha fazla Vefa hâkimiyeti altında geçmişse de başka sayı yapılamadan maç 1 - 1 beraberlikle nihayetlenmiştir.

Galatasaray 4 - Hisar 0

Galatasaray stadında günün yegâne maçı Galatasarayla Hisar arasında yapıldı. Hakem Sulhinin idare ettiği bu maça Galatasaray şu şekilde çıkmıştı:

Erdoğan - Faruk, İsmet - Turgan, Arif, Namık - Reha, Bülent, Gündüz, Muzaffer, Gazanfer.

Hisar, her zamanki kadrosunu muhafaza ediyordu. Oyun süratli başladı. Hisarlıların ilk anlarda canla başla kalelerini müdafaa etmeleri yüzünden Sarıkırmızılılar hâkim oynadıkları halde, uzun müddet sayı yapamadılar. Sol taraftan Gazanferin ortaladığı topu kale önünde yakalıyan Gündüz, Nihayet 20 nci dakikada gole çevirerek takımını galip duruma geçirdi. Ve devre sonuna doğru Muzaffer sıkı bir şütle ikinci golü de yaptığından devre 2 - 0 bitti. İkinci devrede Galatasarayın üstünlüğü devam etti. Başlangıçta Muzaffer üçüncü ve 22 nci dakikada Gündüz dördüncü golleri yaptılar ve maç bu suretle 4 - 0 Galatasarayın galebesile sona erdi.

Fenerbahçe 7 - İ. Spor 1

Fenerbahçe stadında günün yegâne maçı İstanbulsporla Fenerbahçe arasında yapıldı. Hakem Ferih'in idare ettiği bu maça Fener takımı şu şekilde çıkmıştı:

Cihat - Murat, Şevket - Salâhaddin, Halil, Müzdat - İbrahim, Naci, Melih, Samim, Halit.

İstanbulspor takımı mutat kadrosile oynuyordu. Fenerliler oyuna çok süratli başladılar ve hemen 2 nci dakikada Halit vasıtasile ilk gollerini yaptılar. Başlangıçta yapılan bu sayı ile rakiplerini küçümsiyen Sarılâcivertliler işi gevşettiler ve bundan istifade eden İstanbulspor, Bekirin sıkı bir vuruşile beraberliği temin etti. Bundan sonra Fenerliler tekrar canlandılar ve kısa süren bir mücadeleden sonra gene Halit vasıtasile ikinci golü yaptılar. Ve devre 2 - 1 kapandı.

İkinci devrede Fenerbahçenin üstünlüğü bariz bir şekil almış ve İstanbulspor kalesi üst üste tehlike atlatmağa başlamıştı. Devam eden bu tazyik esnasında Naci üçüncü, Samim dördüncü ve beşinci, Müzdat altıncı, Melih yedinci golleri yapmakta müşkülâta uğramadılar ve maç bu suretle Fenerbahçenin 7 - 1 galebesile nihayetlendi.

Şazi Tezcan

Son puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	16	14	2	—	66	9	46
Fener	16	12	2	2	49	10	42
G. Saray	16	10	4	2	49	19	40
Beykoz	16	7	5	4	22	24	35
Beyoğlu	16	6	5	5	26	27	33
Vefa	16	5	3	8	26	40	29
İst. Spor	16	4	4	8	24	41	28
Süleymaniye	16	2	4	10	11	42	24
Hisar	16	2	2	12	16	36	19
Kasımpaşa	16	2	1	13	12	38	19

Basketbol birincilikleri

İstanbul basketbol şampiyonasının dömifinal karşılaşmaları dün Eminönü Halkevi salonunda büyük bir kalabalık önünde yapılmış ve ikinci kategoride Galatasaray - Beyoğlusporu 28-25, birinci kategoride Beyoğlu - Kurtuluşu 35-30 yenerek finale kalmışlardır.

Okullar kır koşusu

Liseler arasında tertibedilen kır koşusu dün sabah yapılmıştır. 135 atletin iştirak ettiği bu müsabaka neticesinde Haydarpaşadan Ali 22.41 ile birinci, Muallimden Maksut ikinci gelmişler ve takım tasnifinde Haydarpaşa lisesi birinci, Muallim mektebi ikinci olmuştur.

Kapalı kort tenis maçları bitti

Kapalı kort tenis maçlarının finalleri dün Kadıköy Halkevinin kapalı kortunda yapılmıştır. Maçları seçkin bir seyirci kütlesi heyecanla takibetmiştir. Birinci maç Beliğ Beler ile Kris arasında oldu. Oyun baştan sonuna kadar heyecanlı idi. Beliğin toplayıcı oyununa karşı Kris daha atak oynuyordu. Bilhassa vole vuruşları ile Kris, rakibine çok faikti. İlk seti Beliğ 9-7 kazandı. İkinci sette Kris daha üstün bir oyun çıkardı ve 6-1 aldı. Son sette her iki oyuncu da bütün enerjilerini sarfettiler. Beliğ 4-5 vaziyette 3 tane maç topu kazandığı halde istifade edemedi. Neticede Kris son sette 7-5 alarak tek erkek şampiyonu oldu.

Çift maçında da Suat Baykurt - Kris, Suat Nemli - Arevyan takımına karşı parlak bir oyun çıkardı ve maçı 6-4, 6-0 kazanarak çiftler şampiyonu oldular.

Maçlardan sonra şampiyonlara ve finalistlere kupaları, madalyaları törenle dağıtıldı. Bundan sonra bu turnuvaya giren tenisçilerimiz şerefine Halkevi spor komitesi tarafından bir çay verilmiştir.

Kapalı kort şampiyonlarını candan tebrik ederiz.

Ceâl Uluğ

RADYO

ANKARA RADYOSU

Bugünkü program

18.00 Radyo dans orkestrası, 18.30 Fasıl, 19.00 Haberler, 19.20 Geçmişte bugün, 19.25 Semai ve şarkılar, 19.45 Konuşma, 20.00 Sesli koro, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Yurttan sesler, 21.15 Konuşma, 21.30 Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Müzik (pl.), 22.45 Haberler.

Yarın sabahki program

7.30 Spor saati (vücudumuzu çalıştıralım), 7.40 Haberler, 7.55 Müzik, (pl.), 12.30 Şarkılar, 12.45 Haberler, 13.00 Radyo salon orkestrası.

KARAR ZAMANI

Yazan: SUMNER WELLS — Amerikanın eski Hariciye Müsteşarı — 28

BİRİNCİ KISIM — ÜÇÜNCÜ BAHİS

Avrupaya misyonum: 1940

Ribbentrop Almanya'nın Orta Avrupa hakkındaki monroe doktrinini anlatıyor

Nazıra göre, iş bu safhaya gelince, Polonya Alman azlıklarına karşı her türlü tazyik tedbirleri almıştı. Almanya, sık sık Polonyaya bu siyasetinin tehlikelerini hatırlatmıştı. Fakat Alman azlıklarına karşı yapılan mezalim artık o derece vahşiyane bir şekil almıştı ki; Ribbentrop, bu mezalime ait vesika ve fotoğrafları göstermeğe hazır bulunduğunu bildirdi.

Ve nihayet «sırf Polonyadaki Almanları korumak, ve Polonyanın seferberliğine karşı bir müdafaa tedbiri almış olmak için Almanya askeri harekât icrasına mecbur olmuştu. Fakat o anda bile, Hitler, İngiltere ve Fransa ile sulhu korumak teşebbüsünde bulunmuştu. Her iki Garp devletine Almanyanın, İngiliz ve Fransız emniyetini tehlikeye koymak istemediğini açıkça anlatmıştı. Fakat İngiltere ve Fransa Almanyaya harb ilân etmekte ısrar etmişlerdi. Yoksa Almanya, hiçbir zaman onlara harb ilân etmek niyetinde değildi.

Almanya fazla bir şey istememiş

Sonra Ribbentrop, Almanyanın Avrupada, Amerikanın Monroe doktrinile Garp yarım küresinde elde ettiğinden fazla bir şey istemediğini söyledi. Büyük bir devlet olarak Almanya hayati menfaatlerini korumak hakkını haizdi. O da Amerikada bulunduğu için her Amerikan vatandaşının ne duyduğunu, ve Amerikanın dünyadaki mevkiini emniyette bulundurmak için Monroe doktrininin korunmasının esas teşkil ettiğini biliyordu. Şüphesiz Alamnya da Orta Avrupada aynı mevkie hak kazanmıştı. Ribbentorpa göre, Almanya, Avrupadaki Alman halkının büyük Alman devletinde birleşmelerinden başka bir şey istemiyordu Yalnız muhtaç olduğu ham maddeyi temin edebilmek, ve Alman tebaasının muhaceretine imkân verebilmek için kendisinden çalınan müstemlekelerin de kendisine geri verilmesi lâzımdı. Diğer devletler Almanyanın Orta Avrupadaki nüfuz bölgesini tanımalı, Avrupanın küçük milletlerine de tarihi hakları olan istiklâlleri verilmeliydi.

Nazır, bu küçük milletler hakkında, (ve bu beyanat bu devletlerin işgalinden iki ay evvel söylennuş, ve tabii o zaman işgal plânları da hazırlanmıştı) Almanyanın hiçbir iddiası olmadığını söyledi. Tabii kendi nüfuz mıntakası içinde bulunan bu küçük devletlerin Almanya ile sıkı iktisadi bağları olacaktı. Bin sene evvel Alman imparatorunun Prag'da taç giydiğini de unutmamalıydı. Bununla beraber, Almanya Çek halkının tam otonomiye sahip olmalarına mâni olmak arzu ve niyetinde değildi.

Orta Avrupada Almanya kendi Monroe doktrinine sahip olacaktı. Sovyet Rusya hariç, bir daha Şarki Avrupadaki menfaatlerine ait meseleleri konuşmıyacaktı. Rusyaya gelince, Ribbentorp, Hitlerin bu sahada hudutların tahdidi hususunda daha şimdiden tam bir anlaşmaya vardığını söyledi. Fakat İngiltere ve Fransanın Orta Avrupa işlerine karışarak Almanya etrafında bir çember çevirmeleri günü artık geçmişti.

(Dikkate şayandır ki, Ribbentrop bütün bu konuşma esnasında İtalyadan asla bahsetmemiştir.)

İngiliz siyaseti Almanyanın haklarını her hangi bir şekilde tanımak imkânını bırakmamıştı. Daha bir gece evvel Eden, İngilterenin harb gayesinin Hitlerizmi yoketmek olduğunu beyan etmişti.

Ribbentrop, her Almanın Hitlerin bir parçası olduğunu takdir etmemi istemişti. Bu sebeple Hitlerizmin imhası, Alman milletinin imhası demektir. Çünkü Almanya şimdiden sonra Hitlerizmden başka bir rejimle asla idare edilmiyecektir.

Almanya kuvvetli idi ve nihaî zaferden emindi. Muazzam bir askeri üstünlüğü vardı. Ve istediği ham maddeyi şark ve cenup komşularından temin edebilirdi. Fakat Ribbentrop harbin uzun sürmiyeceğine emin görünüyordu. Ribbentrop dedi ki «Almanya sulh ister, fakat İngilterenin Hitlerizmi imha arzusunun tamamen silinmesi şartile. Bu ise ancak tam ve kül halinde bir Alman zaferile mümkündür.»

Konuşma bu noktaya geldiği zaman Ribbentropun sesi artık yorgunluktan çıkmaz olmuştu. Bir an durdu.

Ribbentrop'un bazı sözlerine cevap

Kendisine uzun uzadıya cevap vermeğe kalkışmıyacağımı, fakat Nazırın bazı sözlerine karşı mütalâamı beyandan kendimi alamıyacağımı söyledim.

Evvelâ Nazır Alman - Amerikan münasebetlerine temas ederek, Amerikanın, propaganda yüzünden bu münasebetlerin bozulmasına sebebiyet verdiğini söylediler. Şüphesiz ki Propganda dünyanın her tarafında faal bir haldedir. Ve bu sebeple Reis Roosevelt'in dediği gibi, ben de kanaatim ki, miletler hakikat kaynağından ne kadar serbesçe istifade edebilir ve ne kadar doğru haberler almak imkânına sahip olursa, dünya o derece sulha kavuşacak ve mesut olacaktır. Fakat eğer Nazır, Amerikan - Alman münasebetlerindeki bozukluğu propaganda neticesi zannediyorlarsa, bunda fena halde aldanıyorlar. Amerikan milleti insani düşüncelerden mülhem idealist bir millettir. Dünyanın her hangi bir tarafında insanlara karşı yapılan zulme karşı daima nefret duymuştur. Amerikada Almanya hakkında beslenen hislerde de, Yahudilere ve diğer azlıklara yapılan zulüm âmil olmuştur. Bu meselede ikinci âmil de şu olmuştur: Amerikan milleti, milletlerarası ihtilâfların sulh yolile halledilmesi lüzumuna kanidir. Son zamanlarda Almanyanın yaptığı gibi kuvvete müracaat, Amerikan ve diğer milletlerin emniyetini temin edecek olan milletlerarası münasebetlerin temelini yıkmıştır. İşte Amerikada Almanyaya karşı beslenen duygunun hakiki sebepleri bunlardır; yoksa propaganda değil. Almnyanın Amerika ile ticari münasebetlerini devam ettirmek istediği hakkında Nazırın ileri sürdüğü mütalâaya gelince, şunu bilmelidirler ki, Almanya bugünkü otarşi siyasetini takibedip bize karşı her türlü fark gözetme yolunda devam ettikçe, Amerikanın Almanya ile olan ticari münasebetlerini iyileştirmesine imkân yoktur.

(Arkası var)

★ Memleketimize kıymetli elemanlar yetiştirmiş olan Darüşşafakanın mezunları cemiyeti dün Tokatlıyan salonlarında bir çay vermiştir. Toplantı saat 19 buçuğa kadar neşeli bir hava içerisinde geçmiştir.

Mevlûdu şerif

Eşim Remziye Bükenin

vefatının senei devriyesi olan 13/2/945 tarihine müsadif salı günü öğle namazından sonra Süleymaniye camiinde Mevlûdu şerif okutulacağından, akraba ve dostlarımızla arzu eden ihvanın teşrifleri rica olunur.

Hamid Bükе

ŞEHİR TİYATROSU
Komedi kısmında
Saat 20,30 da
YUKARI KÖŞK

ELHAMRA SİNEMASINDA
SONSUZ ELEM
Bugün matinelerden itibaren
MABEL PAİGE — JOHN CRAVEN — DOROTHY MORRİS
Büyük Amerikan edibi WİLLİAMS'ın eserinden alınmış büyük hissî bir film.

Sinemanın en şayanı hayret ibdai:
ALÂiMi SEMA
Mevsimin şaheseri: Bu çarşamba akşamı
SARAY ve ŞARK
SİNEMALARINDA BİRDEN GÖSTERİLECEKTİR.
Cebir ve Tahakküm edenlere karşı bir Milletin mücadelesini tasvir eden muzafferane bir safha.
Yerlerinizi evvelden aldırınız.

Devlet Deniz Yolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

13/2/945 — 19/2/1945 (dahil) tarihleri zarfında aşağıda yazılı hatlarımıza kalkacak vapurların isimlerile kalkış gün ve saatleri ve yanaşacakları

Rıhtımlar

Karadeniz hattı — Salı 5.00 de (ANKARA), Cuma 5.00 de (TARI). Galata rıhtımından kalkar.

Bartın hattı — Pazar 5.00 de (ÜLGEN). Sirkeci rıhtımından kalkar.

Mudanya hattı — Salı Perşembe. Cumartesi ve Pazar 9.00 da (SUS). Galata rıhtımından kalkar.

Bandırma hattı — Cuma 8.15 de (SUS), Pazartesi 8.15 de (MARAKAZ), Çarşamba, Cumartesi ve Pazartesi 20.00 de (ÇANAKKALE). Galata rıhtımından kalkar.

Karabiga hattı — Pazartesi, Perşembe 19.00 da (KEMAL). Tophane rıhtımından kalkar.

İmroz hattı — Cuma 20.00 de (SAADET). Sirkeci rıhtımından kalkar.

Ayvalık hattı — Çarşamba 17. de (ANTALYA), Pazartesi 17.00 (BURSA). Sirkeci rıhtımından kalkar.

İzmir hattı — Pazar 11.00 de (EGE), Perşembe 11.00 de (KADEŞ). Galata rıhtımından kalkar.

İskenderun hatt: — Salı 17.00 de (ERZURUM). Sirkeci rıhtımından kalkar.

Yaş Meyva postası — Cumartesi 17.00 de (TUNÇ). Sirkeci rıhtımından kalkar. Bu posta yolcu almaz.

TELEFONLAR:

Deniz Hatları İşletmesi Müdürlüğü: (44678) Santraldan (81)
İstanbul Başacenteliği: 42362 (1828)

İNHİSARLAR GAZOZU

Zevkle içebileceğiniz bu nefis gazozu tecrübe ediniz.

İNHİSARLAR İDARESİ

(1835)

Kadın terzi işçisi aranıyor

Parça başına dikebilecek usta ve yardımcı alınacaktır. Pazartesinden - Perşembe gününe kadar saat 12 ilâ 2 arası, İstiklâl cadd. 292/2 Saadet Terzihanesine müracaatları.

Eminönü Kaymakamlığından

Eminönü kazası 945 yılı bekçi ücretleri tahakkuk cetvelleri 5. 2. 945 tarihinden itibaren on beş gün müddetle her nahiyenin polis karakolları koridorlarına asılmıştır.

Her mükellef mıntakasındaki karakollara giderek kendilerine tarh ve tevzi edilen bekçi ücretlerini mutlaka görmeleri. Ve itirazı olanların bu müddet zarfında bağlı bulundukları nahiyelere dilekçe ile müracaat etmeleri ilân olunur. (1592)

Türkiye iş Bankası

Küçük cari hesaplar

1945 ikramiye plânı

ÇEKİLİŞLER: 29 ocak, 2 Mayıs, 24 ağustos, 1 kasım tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMİYELERİ

1 adet ARSA (İstanbul'da Büyük Yalı'da Ada: 164, parsel No. 4, 923 M2.)

1	Adet	2000	Liralık	= 2000.—	Lira
3	»	1000	»	— 3000.—	»
4	»	500	»	— 2000.—	»
10	»	200	»	— 2000.—	»
25	»	100	»	— 2500.—	»
100	»	40	»	— 4000.—	»
150	»	20	»	— 3000.—	»
300	»	10	»	— 3000.—	»

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Gömlekiş

BİRİNCİ SINIF GÖMLEKÇİ
Tel: 20096 Sirkeci

Yeni Mevsim hazırlıkları

MODA SALONU

STİLDE SADELİK
MODELDE ZARAFET

Beyoğlu, İstiklâl caddesi, Olivo geçidi No. 15/3
(Rejans lokantası üstünde)

Lokman Hekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2.5 — 5. Tel: 22398

Çocuğunuza Dadı

Bulmak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLAR en süratli ve en ucuz vasıtadır.

Suriye ve Lübnana yapılacak ihracat bedelleri hakkında

İthalâtçı ve ihracatçı Birlikleri Umumî Kâtipliğinden:

Suriye ve Lübnana Şubat 1945 sonuna kadar yapılacak ihracatın bedelleri hakkında bu defa İngiliz hükûmetile mutabık kalınan esasları hakkında bilgi edinmek üzere, Birlik üyeleri olsun olmasın, ilgililerin irtibat servisimize baş vurmaları rica olunur. (1855)

Istabul Kauçuk ve kablo fabrikası

Türk Anonim Şirketinden:

İdare meclisimizce hissedarlar genel heyetinin 23 mart 1945 cuma günü saat 10 da âdi surette toplanması kararlaştırılmış olduğundan, Esas mukavelenamenin 60 ıncı maddesi mucibince hisse sahiplerinin o gün saat 10 da Şirketin Galata, Fındıklı Mebusan caddesi 137 numaralı merkezine teşrifleri ve toplantıdan bir hafta önce ellerindeki hisse senetlerini Şirket merkezine tevdi eyliyerek mukabilinde hisse senetlerinin adet ve numaralarını gösterir birer dühuliye kartı almaları rica olunur.

GÖRÜŞÜLECEK İŞLER:

1 — İdare meclisi ve murakip raporlarının okunması.

2 — 1944 yılı bilânço ve kâr vezarar hesaplarının tasdik ve İdare meclisi ile murakibin ibrası ve kâr hissesinin tâyini, zaman ve tevzi sureti hakkında karar verilmesi.

3 — İdare meclisi âzalarından üçte birinin çıkarılarak yerine âza intihabı ve İdare meclisi âzalarına verilecek hakkı huzurun tesbiti.

4 — 1945 yılı için murakip tâyini ve ücretinin tesbiti.

5 — İdare meclisi âzalarile müessislerin Şirket ile her türlü ticaret muamelelerinde bulunabilmelerine izin verilmesi.

İDARE MECLİSİ

Teknisiyen alınacak

Şirketimizin Ankara fabrikası için Sanat mektebi mensucat kısmı mezunu bir teknisyene ihtiyaç vardır. Talip olanların lâzım vesaik ile birlikte Şirketin İstanbul'da Sultanhamam 124 numaradaki Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri.

ipekiş

Bursa Dokumacılık ve Trikotaj Türk Anonim Şirketi

Teknik okulu müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Fiatı	Tutarı Lira	İlek teminatı
Portakal 150 lik Fenike	15000 Adet	14 kuruş	2100)	529 Lira
Elma Amasya	5000 Kilo	99 kuruş	4950)	

Yukarıda cins, miktar ve tahmin bedelleri ve lik teminatı yazılı olup bir şartname dahilinde bulunan portakal ve elma 28/2/945 çarşamba günü saat 15 de Taksim Gümüşsuyu Teknik Üniversite muhasebesinde okul satınalma komisyonunda kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

İsteklilerin teminat makbuzu, cari yıl ticaret odası vesikası ve tekliflerini havi kapalı zarflarını sözü geçen saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. Şartname Yıldızda okul nakit işleri muhasebeciliğinde görülür. (1856)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlânları

Su dubası yaptırılacak

Devlet Demiryolları Haydarpaşa Satınalma Komisyonundan:

1 — (2) iki adet ahşap su dubası kapalı zarf usulile yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedeli (45000) kırk beş bin lira olup muvakkat teminatı (3375) üç bin üç yüz yetmiş beş liradır.

3 — Şartnameler (225) iki yüz yirmi beş kuruş bedel mukabilinde Haydarpaşa veznesi tarafından verilmektedir.

4 — Eksiltme (21 şubat 1945) çarşanba günü saat (15,30) on beş buçukta Haydarpaşa gar binası dahilindeki Haydarpaşa satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Teklif mektuplarının o gün saat (14,30) on dört buçuğa kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmesi veyahut muayyen olan saatten evvel ele geçecek tarzda iadeli taahhütlü olarak posta ile gönderilmesi.

5 — Kanunun tayin ettiği vesikalardan maada şartnamenin 4 üncü maddesinin G 1 fıkrasında yazılıolan su dubası, mavna, şat ve saire gibi bu kabil ahşap deniz vesaiti yaptığına dair vesikaların teklifleri muhtevi kapalı zarflarile birlikte verilmesi lâzımdır. (1401)

★

Klasör sürgüsü alınacak

Devlet Demiryolları Haydarpaşa satın alma komisyonundan:

1 — (100000) yüz bin adet âdi klasör sürgüsü açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (2500) iki bin beş yüz lira olup muvakkat teminatı (187) yüz seksen yedi lira (50) elli kuruştur.

3 — Buna ait şartname komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

4 — Eksiltme (26) Şubat 1945) pazartesi günü saat (14,45) on dört kırk beşde Haydarpaşa gar binası dahilindeki Haydarpaşa Satınalma komisyonunda yapılacağından arzu edenlerin vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. «1743»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Adpazarı pavyonları bahçe parmaklığı soba bacaları ve sair noksan işleri pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedel 3.974.90 lira olup teminatı 596.24 liradır.

3 — Pazarlık 16/2/945 cuma günü saat 10,30 da Kabataşta levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler her gün adı geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin belirli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. «1359»

Devlet Orman işletmesi Burdur Revir Amirliğinden

Satılacak mal	Adet	M. küpü	D3.	Miktar ve evsafı Çapı	Boyu	Muhammen bedeli	İlk teminat Lira Kr.	İhale şekli	ihale yeri	ihale saati
1 Çam azman	93	52	942	25X25 - 50X50	4-5	110	436 77	Açık arttırma	Burdur revir amirliği	21/ 2/945 Saat 15 de
2 » »	46	31	688	» »	5-10-6	115	273 31	» »		21/2/945 Saat 15.30 da
3 » »	297	217	642	» »	6-10-8	125	2040 40	» »		21/2/945 Saat 16 da
4 » »	247	220	255	» »	8-10-10	130	2147 50	» »		21/2/945 Saat 16,30 da
5 » »	59	64	675	» »	10-10-10	150	727 60	» »		21/2/945 Saat 17 de
	Yekûn	587	202							

1 — Yukarıda cinsi, boyu, çapı, adedi ve diğer hususatı yazılı çam azmanlar açık arttırma suretile satılacaktır.

2 — Buna ait şartname orman umum müdürlüğünde, Antalya, Eğridir, Denizli, Acıpayam, Mersin, Adana Eskişehir, İstanbul revir âmirliklerinde görülebilir.

3 — Taliplerin ihale gününde evrakı müsbite ve ilk teminatları ile komisyona müracaatları. (1756)

NEVROZİN

Baş, Diş, Grip, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrıları derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde ısrarla NEVROZİN isteyiniz.

UYUZ

ve emsali cilt hastalıklarının yegâne ilâcı

GALİNOL

Her eczanede bulunur.

Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş.

İstanbul bürosundan:

Fabrikalarımızın çiftliklerinde yetiştirilmiş (100) baş

besili domuz pazarlıkla satılacaktır.

İhale 14 Şubat 1945 Çarşamba günü saat 15 de Büromuzda yapılacaktır. Şartnameyi görmek ve şartları anlamak için Bahçekapı Taş handa büromuza müracaat olunması.

Satılık katran kerestesi

Devlet Orman İşletmesi Finike Revir Âmirliğinden:

Cinsi	Deposu	Adet	Mikdarı M3.	DS3.	Beher M3. Muhammen bedeli Lira Ku.	% 7,5 Teminatı Lira Ku.	İhale günü
Katran kereste	Avlan	1304	130	827	96 50	946 86	23/2/945

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı katran kerestesi açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır. Arttırma 23. 2. 945 cuma günü saat 14,30 finike devlet orman işletmesi revir amirliğinde toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

2 — Arttırmaya girebilmek için yukarıda yazılı 946 lira 86 kuruş teminat akçesini ihale saatına kadar revir veznesine yatırılmakla makbuzunun komisyona ibraz edilmesi şarttır.

3 — Keresteler avlan bölgesinin çığlıkara dokuz ormanı mahsulü olmakla gayet temiz ve güzeldir.

4 — Bu satışa ait şartname ve çap listesi ankarada orman umum müdürlüğünde istanbul izmir orman çevirge müdürlüklerile antalya mersin alanya kaş ve fethiye revir amirliklerinde ve elmalı avlan bölge şefliğinde elmalı orman muhasip mutemetliğinde ve revirimiz merkezinde görülebilir.

Taliplerin mezkûr gün ve saatte revirimize müracaatları ilân olunur. (1417)

KIZILAY

Istanbul Satış Deposundan

Açık eksiltme ile 3,40 metre boyunda kuru budaksız çamdan 2000 adet

Mahruti Çadır Direği Yaptırılacaktır.

Açık eksiltme 15/2/945 günü saat 14 de Yenipostahane civarı Mimar Vedat caddesi Kızılay hanındaki büromuzda yapılacaktır. Şartname ve nümune her gün Depo Direktörlüğünde görülebilir. Muvakkat teminatı 1050 liradır.

Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları kurumu müdürlüğünden:

1 — Kurumumuzda yaptırılacak akaryakıt tanklarının demir konstrüksüyon işçiliği vahidi fiat esasiyle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşbu demir konstrüksüyon işçiliğinin muhammen keşif bedeli perçinle yapıldığı takdirde 60.447.50 lira kaynakla ise 57.447.50 liradır.

3 — Muvakkat teminat miktarı 6.000 liradır.

4 — Eksiltme 14 şubat 1945 tarihine tesadüf eden çarşanba günü saat 16 da Karabükte kurum ticaret şubesinde yapılacaktır.

5 — Bu hususteki proje ve şartnameler İstanbulda Sümerbank satın alma müdürlüğünden, Ankarada Sümerbank binasında kurum irtibat memurluğundan, Zonguldakta kurum irtibat memurluğundan ve Karabükte kurum ticaret şefliğinden on lira mukabilinde alınabilir.

6 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine firmanın teknik teşkilâtının kimlerden terekküp ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Karabük'te kurum muhaberat şefliğine teslim olunacaktır.

8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş olmalıdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

9 — Kurum ihaleyi icrada serbesttir. (1471)

Emniyet umum müdürlüğünden

Zabıta memurlarının ihtiyacı için satın alınacak 100 çift çizme 23. 2. 945 cuma günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Bir çift çizmeye «73» lira fiat tahmin edilmiştir. Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin umum müdürlük satın alma komisyonuna müracaatları. Eksiltmeye iştirak edecekler 548 liralık ilk teminat makbuzu veya banka mektubile birlikte 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerile teklif mektuplarını eksiltme günü saatona kadar komisyona vermeleri. (1596)

Devlet Orman işletmesi Muğla Revir Amirliğinden

Yapılacak iş : Tomruk nakliyatı
Mahal ve mevkii : Kavak deposundan, Yatagan son deposuna
Mikdar ve cinsi : 528 M3. çam tomruğu
Muhammen bedeli : Beher M3. tomruk için on lira
İlk teminatı : 392 lira
Müddeti : İş 30 temmuz 945 de bitmiş olacaktır.
İhale şekli : Açık eksiltme
İhale tarihi : 19/2/945 pazartesi günü
İhale yeri : Muğla revir âmirliği binası

1 — Yukarıda cinsi yazılı 528 M3. çam tomruğunun Kavak deposundan Yatagan deposuna nakli açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Buna ait şartname orman umum müdürlüğünden, İstanbul, Çine, Turgutlu, Denizli, Fethiye ve Muğla revir âmirliklerinde görülebilir.

3 — Taliplerin ihale gününde evrakı müsbite ve ilk teminatları ile komisyona müracaatları. «1679»